

عنوان مقاله:

نهادینه سازی فرهنگ نقد در جامعه علمی با کدام پارادایم یا بنیان علمی: مدرنیسم، پست مدرنیسم، یا آشوب پیچیدگی؟

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 17، شماره 7 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

سیدمحمد حسین حسینی - دکترای برنامه ریزی درسی و عضو پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

سوسن کشاورز - استادیار فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه خوارزمی

خلاصه مقاله:

اگرچه نقد زیربنای رشد، توسعه، و بالندگی فردی و اجتماعی است، اما این امر به فرهنگ مسلط و فرایند منطقی جامعه علمی تبدیل نشده است. چنین وضعیتی دلایل گوناگونی دارد. یکی از این دلایل مفروضات زیربنایی یا پارادایم حاکم بر جامعه علمی است. بنابراین، هدف از نگارش این مقاله تحلیل فرهنگ نقد و تبیین این فرهنگ براساس سه پارادایم مسلط علمی، یعنی مدرنیسم، پست مدرنیسم، و آشوب و پیچیدگی است. بنابراین، از روش پژوهش استدلال استنتاجی استفاده شد. جامعه آماری دربرگیرنده کلیه کتاب ها، مقالات، مطالعات، و پژوهش های مرتبط با موضوع بود که حداکثر ممکن منابع به روش نمونه گیری هدف مند برای نمونه انتخاب شدند. اطلاعات از طریق سپاه یادداشت برداری گردآوری و سپس به روش کلامی و تحلیل محتوای کیفی تحلیل شد. یافته ها نشان می دهد که مدرنیسم فقط نقد به منزله قطعیت نظریه ای را ممکن می کند که برداشتی منفی، سطحی، و ناسازگار با روح نقد محسوب می شود. بنابراین، فرهنگ نقد در این پارادایم شکل نگرفته و نهادینه نخواهد شد. پست مدرنیسم نیز بستر یا فرصت چندانی برای نقد مهیا نمی کند. اما آشوب و پیچیدگی بستری بسیار مناسب برای شکل گیری، ترویج، و نهادینه شدن فرهنگ نقد است؛ زیرا، ویژگی ها و مفروضات آن تبیین مناسبی از مفهوم ویژگی ها و انواع سنت های نقد ارائه می کنند. بنابراین، شکل گیری، ترویج، و نهادینه سازی فرهنگ نقد نیازمند گذار پارادایمی از مدرنیسم و پست مدرنیسم به آشوب و پیچیدگی است.

کلمات کلیدی:

نهادینه سازی، فرهنگ نقد، پارادایم، مدرنیسم، پست مدرنیسم، آشوب و پیچیدگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1330498>

